

двороветъ. Стопани на дворъ безъ *комшуулукъ* минаватъ за саможиви, негостоприемни и зли. Владимиръ Даль въ историчния си разказъ „Сливенка“ разправя, какъ е минавалъ въ Сливенъ отъ дворъ въ дворъ безъ да види улица, прекарванъ все презъ *кумшуулуци* (стр. 20—30).

Почти всѣки Сливенски дворъ („доръ“) има своята градина, най-вече цвѣтна, овощна и не рѣдко зеленчукова. Сливенката и до днесъ има страсть къмъ цвѣтята. Една отъ отликите ѝ между другите българки въ останалите градове е *затѣкнатото* цвѣте надъ ухото и. Цвѣтните и овощни тукъ градини сѫ вирѣли поради обилната вода на водички въ двороветъ, а и още поради Сливенските предания и вкусъ. Цвѣтята служатъ и за окраса на самия дворъ и къщните стени, край които се редятъ *и саксии*, за раздаване на съседа и на гости и за особни случаи (сватба, погребение и т. н.).

*Гоститъ* (ежедневни или въ по-особни случаи: именъ день, годежъ, сватба и т. н.) се посрѣщатъ въ нарочно отредената приемна или гостна стая (*кѫща*, която обикновено е най-голѣмата и най-уредена между другите). Тя е винаги грижливо измазана, изметена и наредена. Постлана е съ хубава голѣма черга или килимъ, а покраищата и се редятъ чисто покрити миндери, съ окачени надъ тѣхъ по стѣните картички или светици (икони). Върху масичка или *севиленъ сандъкъ*, останалъ отъ сватбата на стопаните или по наследство, покритъ съ бѣлъ бродиранъ платъ, е положена таблата за гости, съ всички свои прибори, покрити отъ своя страна съ бѣло було. За именитъ дни, на подобни масички и сандъци се редятъ чинии съ писмети, гевреци, рѣзени отъ пастърма и суджукъ, чаши и шишета за вино ракия и други напитки. Ежедневния гость се черпи съ „сладко“ и кафе, а навремени и съ туку-що откъжнати или набрани плодове (ябълки, круши, грозде и т. н.).

Именитъ дни, се посрѣщатъ и изпращатъ съ голѣмо протвене. Всичко се изчиства, премита и стѣкмява, за да не останатъ хазиятъ посрамени или да имъ се забележи нѣщо кито липса на скопосъ. Рано отишлитъ на чёрка именици връщатъ се по домоветъ си заедно съ гостите, които почватъ да ги гостятъ отъ сутринята до късно полунощъ. Роднини, близки, съседи, познати и *непознати*, водени отъ познати, се изпревѣрватъ за „много години“, а таблата съ сладко и напитки минава отъ ржка на ржка нееднократно, и се празни средъ стереотипни и повтаряни благословии, поздрави и благопожелания. Хазяина, или именика счита се за шасливъ, ако гостите му сѫ повече отъ миналата година. Числото на изпревѣрвялите се въ тия случаи е и критерий за репутацията, честта съ която се ползва домакина или именика. Гостната стая и черквата за миналите години сѫ били това, което днесъ сѫ клубоветъ, кафенетата и ученическите събрания.